

Medic, diplomat, academician și de trei ori premier al României

Nicolae A. Kretzulescu s-a născut pe 1 martie 1812, la București, a fost un medic, diplomat și politician liberal român, membru fondator al Academiei Române și prim ministru al României (funcție pe care a deținut-o de trei ori; între anii 1862-1863 și 1865- 1866 și în 1867). Nicolae Kretzulescu era descendent direct al domnitorului Țării Românești Constantin Brâncoveanu. Era fratele lui Constantin Kretzulescu și nepotul marelui logofăt Alexandru Kretzulescu. A studiat medicina la Paris între anii 1834-1839, devenind doctor în medicină și chirurgie.

Despre călătoria la Paris și anii de viață studențească acolo va scrie mai târziu o carte, o mărturie importantă despre situația primilor studenți români la Paris. La întoarcerea în țară a fost numit „medic de despărțământ” la „culoarea de negru” în București (1839-1848) și la Spitalul „Pantelimon” (1847). A fost inițiatorul învățământului medical în Muntenia și unul dintre animatorii vieții științifice românești din a doua jumătate a secolului XIX. În ianuarie 1842, ca urmare a strădaniilor sale, s-a deschis Școala de Mică Chirurgie de la „Colțea”. La Revoluția de la 1848 a fost - împreună cu frații săi mai mari Constantin și Scarlat - un susținător moderat al ideilor noi ale guvernului revoluționar, din care nu a făcut parte. A fost trimis de Guvernul Provizoriu să medieze o înțelegere româno-maghiară contra Rusiei și a făcut parte din comisia stabilită pentru redactarea Constituției.

După înfrângerea Revoluției de la 1848 din Țara Românească, a fost exilat în Imperiul Otoman, unde a devenit medic la Spitalul militar „Kuleli” din Istanbul. Revenind în țară, în 1851, a lucrat la Spitalul „Colțea”, iar în 1855 a fost numit efor al spitalelor din București. De-a lungul anilor a ocupat în continuare demnități importante: ministru la Departamentul din Lăuntru (1857-1858), ministru de Finanțe (1857-1858, 1865-1866, 1871), ministru de Interne (1859, 1862-1863, 1866), președinte al Consiliului de Miniștri (1859, 1862-1863, 1865-1866), ministru al Justiției (1862-1863, 1863, 1871), ministru al Lucrărilor Publice (1866, 1871-1873), ministru al Industriei, Agriculturii și Lucrărilor Publice (1865-1866), ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice (1879-1880), trimis extraordinar și ministru plenipotențiar la Roma (1880-1881), St. Petersburg (1881-1886) și Paris (1891-1893), președinte al Senatului (1889-1890).

În iunie 1862, a devenit președinte al consiliului de miniștri (prim-ministru) și ministru de interne în guvernul format după asasinarea lui Barbu Catargiu. Din această poziție a evitat discutarea problemei agrare, ocupându-se de alte probleme printre care unificarea sistemului sanitar, crearea Direcției Generale a Arhivelor Publice, și crearea unui Consiliu al Instrucțiunii Publice. Susține demersurile pentru naționalizarea mănăstirilor închinat și începe pregătirile pentru adoptarea Legii secularizării averilor mănăstirești. Dintre lucrările publicate de Nicolae Kretzulescu, amintim „Questions sur diverses branches des sciences médicales (semnată Cretzoulesko, N.-A.), Paris, 21 iunie 1839 - lucrarea de doctorat în medicină; „Manual de anatomie descriptivă” (1843; primul de acest gen în limba română, în care a pus bazele terminologiei anatomice românești) și „Călătoria mea la Paris”.

Drept recunoștință pentru contribuția la dezvoltarea științei românești, pe 9 septembrie 1871, este ales membru fondator și titular al Societății Academice Române (9 sept. 1871; Academia Română), fiind în numeroase rânduri președinte al secției științifice (1879-1882, 1889-1893). De asemenea, este ales de două ori președinte al Academiei Române, între 1872-1873 și 1895-1898. S-a numărat printre cei mai activi susținători ai organizării instituțiilor culturale ale țării (Arhivele Statului, muzee) și ai înființării Societății Academice Române. A murit la 26 iunie 1900, la Leurdeni, județul Argeș. Medic, diplomat, academician și de trei ori premier al României, Nicolae A. Kretzulescu, demn urmaș al lui Brâncoveanu, a lăsat o țară mai unită, mai bine organizată și mai sănătoasă.

Conf univ. dr. George V Grigore